Ministři životního prostředí se shodli na potřebě obnovit degradované ekosystémy v EU

21.6.2023 - | KDU-ČSL

Hlavním tématem jednání Rady byla obnova přírody. Ministři schválili společnou pozici k návrhu nového nařízení, které by mělo přispět k obnově degradovaných ekosystémů.

Návrh stanovuje konkrétní a měřitelné cíle pro obnovu funkcí přírodních stanovišť a biotopů, což bude mít přínosy i v řadě dalších sektorů. Zdravé a odolné ekosystémy mimo jiné přispějí k naplňování klimatických cílů a pomohou zajistit udržitelné zemědělství. Většina ministrů vyjádřila obecnou podporu cílům nařízení, zazníval však apel na dostatečné zohlednění specifických podmínek jednotlivých států. ČR podpořila finální text pozice ministrů, a to i s ohledem na to, že kompromis poskytne dostatečnou flexibilitu. Diskuze se zaměřila rovněž na finanční aspekty obnovy přírody.

„Jsem rád, společná pozice dopadla podle našich představ. Za klíčové téma považuji právě otázku financování povinností, které s návrhem souvisí. Vítám proto, že jsme Evropské komisi zadali úkol, aby do roku od vstupu nařízení v platnost předložila zprávu, která vyhodnotí finanční dopady spojené s prováděním nařízení," sdělil ministr životního prostředí Petr Hladík (KDU-ČSL). *„Navíc je pro mě podstatná shoda na tom, že výstavba a rozvoj obnovitelných zdrojů energie nebude ve střetu s ochranou přírody,"* doplnil ministr.

Ministři také diskutovali o návrhu na snížení emisí CO_2 pro nová těžká vozidla, tedy zejména z nákladních automobilů a městských a dálkových autobusů. Tato vozidla stojí za přibližně 6 % celkových emisí skleníkových plynů v EU a více než 25 % emisí ze silniční dopravy. Komise navrhla snížení emisí pro nákladní vozy a pro dálkové a městské autobusy o 45 % od roku 2030, o 65 % od roku 2035 a o 90 % od roku 2040 (ve srovnání s úrovněmi v roce 2019). Podle návrhu mají být také od roku 2030 všechny nově registrované městské autobusy bezemisní.

Česká republika se klaní k pomalejšímu tempu snižování emisí CO_2, jak o něm mluví dopadová studie. Tedy 35 % pro rok 2030, 50 % pro rok 2035 a 70 % pro rok 2040. Důvodem je mimo jiné potřeba dobudování dobíjecí a plnící infrastruktury, která v řadě zemí EU, včetně České republiky, chybí.

Zástupci států diskutovali také o návrhu revize směrnice o kvalitě ovzduší. Ta navrhuje nové standardy platné od roku 2030 a snižuje hodnoty stávajících imisních limitů o cca 50 %. Ministr Hladík během debaty zopakoval, že současný legislativní přístup je nevhodný, jelikož žádá, aby členské státy byly odpovědné i za znečištění, které nejsou schopné ovlivnit. Zejména pokud jde o přeshraniční znečištění ze sousedních členských států i mimo EU. Vliv tohoto znečištění navíc do budoucna díky zlepšování ovzduší v členských státech poroste. Proto se Česká republika připojila k rakouskému návrhu na zavedení tzv. sdílené odpovědnosti. Česká republika obecně podpořila navržené standardy kvality ovzduší, nicméně upozornila, že navrhované cíle jsou mimořádně ambiciózní a velmi pravděpodobně jich nebude možné do roku 2030 dosáhnout. Důvodem kromě přeshraničního znečištění jsou zejména klimatické a meteorologické faktory, změny na globálním trhu s energiemi nebo energetická chudoba.

Ministr Hladík dále na jednání vyzval Evropskou komisi a členské státy, aby zahájily debatu o možnosti zařadit vybrané výrobky s recyklovaným obsahem do nižší sazby DPH.

„Ekonomické nástroje mohou pomoci velmi významně zlepšit využívání zboží nebo služeb, které mají menší dopad na životní prostředí. Na jednání evropských ministryň a ministrů jsem proto otevřel diskuzi o možnosti snížení sazby DPH u výrobků s recyklovaným obsahem, která by pomohla zvýšit poptávku. Doufám, že se nám v následujících měsících podaří přesvědčit co nejvíce členských států a přenést diskuzi na úroveň ministrů financí, kteří o společném systému DPH rozhodují,“ vysvětluje ministr životního prostředí Petr Hladík (KDU-ČSL).

Na jednání ministrů se také připojil ukrajinský ministr životního prostředí Ruslan Strilec, který informoval o dopadech zničení vodní přehrady Kachovka. Ministři vyjádřili solidaritu a připravenost spolupracovat s Ukrajinou při řešení environmentálních dopadů války na Ukrajině.

Během pracovního oběda pak ministři diskutovali o přípravě pozice EU pro klimatickou konferenci COP 28, která proběhne na konci roku v Dubaji. Česká republika v této souvislosti považuje za nezbytné, aby globální emise skleníkových plynů dosáhly vrcholu nejpozději v roce 2025 a od té doby by se měly už jen snižovat.

Na okraj zasedání Rady jednal ministr Hladík s výkonným místopředsedou Evropské komise Fransem Timmermansem o vzájemné spolupráci nad aktuálními a očekávanými návrhy a také o rychlejším schvalování projektů v oblasti dekarbonizace. Během jednání se svými slovenskými, polskými a maďarskými protějšky ministr Hladík také představil priority nadcházejícího českého předsednictví ve Visegrádské skupině.

https://www.kdu.cz/aktualne/zpravy/mzp-ministri-zivotniho-prostredi-se-shodli-na-potr